

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка

СИЛАБУС

Нормативного освітнього компонента Основи наукових досліджень

Код дисципліни	ОК 21
Освітній рівень	перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Статус дисципліни	Обов'язкова /вибіркова
Галузь знань	01 Освіта /Педагогіка
Спеціальність	013 Початкова освіта
Освітньо-професійна програма	Початкова освіта, Початкова освіта та психологія, Початкова освіта та інформатика
Обсяг дисципліни	3 кредити ECTS (90 академічних годин, 36 аудиторних)
Види аудиторних занять	Лекційні, практичні, лабораторні заняття
Мова викладання	Українська
Форми навчання	Очна, заочна, дистанційна, змішана
Форми контролю	екзамен

Інформація про викладача

Викладач (ПІБ, науковий ступінь, учене звання, посада)	Решетняк Віктор Федорович, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри теорії і методики початкової освіти
E-mail:	reshetnyak@gnpu.edu.ua.
Профіль викладача	https://nnipp.gnpu.edu.ua/kafedry/kafedra-teorii-i-metodyky-pochatkovoi-osvity/reshetnyak-viktor-fedorovich.html
Консультації	Щопонеділка 14.00-15.00 год, кафедра теорії і методики початкової освіти, І.К.: 798 9546 6879 Код доступу: 6ii6Q1 https://us04web.zoom.us/j/798954...

Пояснювальна записка

Навчальна дисципліна «Основи наукових досліджень» вивчається здобувачами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти у 6 семестрі. Освітній процес охоплює лекційні та практичні заняття, виконання самостійних робіт, двох модульних контрольних робіт та підсумковий контроль (залік).

Місце освітнього компонента в освітньо-професійній програмі:

Курс «Основи наукових досліджень» є складовою обов'язкових компонентів ОПП циклу дисциплін професійної підготовки.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин / 3 кредити ECTS.

Мета курсу: «Основи наукових досліджень» полягає у підготовці здобувачів до організації наукових досліджень, впровадження їх результатів у практику педагогічної роботи, формуванні культури наукового пошуку.

Основними завданнями курсу є:

оволодіння знаннями про:

- зміст і організаційну структуру наукових досліджень в Україні;
- систему організації науково-дослідної роботи здобувачів закладу вищої освіти;
- основні вимоги до педагога-дослідника;
- етапи організації педагогічного та соціологічного дослідження, їх зміст;
- методiku роботи над курсовим (бакалаврським, дипломним, магістерським) дослідженням та вимоги до студентських наукових робіт;
- основні методи дослідження педагогічних та соціальних явищ;
- технологію підготовки і проведення педагогічного експерименту;
- сутність педагогічної діагностики як обов'язкової складової наукового експерименту та педагогічної діяльності;
- методики діагностичного дослідження основних явищ сучасної школи;
- основні способи статистичної обробки та зведення кількісних показників результатів дослідження;
- культуру наукової праці;
- методiku впровадження результатів дослідження;
- основні форми звітності про дослідження;
- основні вимоги до оформлення студентської наукової роботи;
- критерії оцінювання студентської наукової роботи.

оволодіння уміннями:

- працювати з науковою літературою та інформаційними джерелами;
- самостійно здобувати й застосовувати знання про педагогічний процес, передавати свій досвід колегам;
- проводити планування дослідження;
- розробляти науковий апарат конкретної теми дослідження;
- користуватися різними методами дослідження, оптимально поєднуючи їх;
- аналізувати основні поняття з проблеми, що досліджується;
- аналізувати, узагальнювати і впроваджувати в практику передовий досвід;
- користуватися діагностичними методиками вивчення педагогічних явищ;
- розробляти опитувальники, тести, спостереження;
- організовувати та проводити експеримент;
- робити статистичну обробку та графічне оформлення результатів дослідження;
- робити науково обґрунтовані висновки за результатами дослідження;
- готувати доповіді за результатами досліджень;
- застосовувати ІКТ у науковій роботі

Теоретична частина курсу полягає у вивченні здобувачами загальних відомостей про науку, наукові кадри, алгоритм підготовки і проведення наукового дослідження, педагогічну діагностику, педагогічний експеримент, використання математичної статистики та ІКТ у наукових дослідженнях, послідовність і правила підготовки і оформлення курсових робіт, виступів на конференціях, наукових статей. Програма побудована на основі логічної послідовності проведення наукового дослідження

Практична частина курсу спрямована на застосування теоретичних знань на різних етапах досліджень: працювати з науковою літературою та інформаційними джерелами; проводити планування дослідження; розробляти науковий апарат конкретної теми дослідження; користуватися різноманітними методами дослідження; аналізувати основні поняття з проблеми, що досліджується; користуватися діагностичними методиками вивчення педагогічних явищ; розробляти опитувальники, тести, спостереження; організовувати та проводити експеримент; робити статистичну обробку та графічне оформлення результатів дослідження; робити науково обґрунтовані висновки за результатами дослідження; готувати доповіді за результатами досліджень; застосовувати ІКТ у науковій роботі.

Самостійна робота: передбачає вивчення теоретичного матеріалу, не охопленого лекціями; до практичних занять пропонуються завдання, метою яких є виконання навчально-тренувальних вправ, пов'язаних з підготовкою і проведенням наукових досліджень.

Пререквізити: теоретичною базою вивчення дисципліни є навчальні дисципліни: «Вступ до спеціальності», «Філософія», «Педагогіка», «Психологія», «Нові інформаційні технології».

Постреквізити: курсова робота з педагогіки або психології, курсова робота з фахових методики початкової освіти.

Очікувані результати навчання:

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК-3. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК-5. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК-6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК-7. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.

ЗК-8. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК-9. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК-2. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, використовувати відкриті ресурси, інформаційно-комунікаційні та цифрові технології, оперувати ними в професійній діяльності.

СК-8. Здатність до збору, інтерпретації та застосування даних у сфері початкової освіти із використанням методів наукової діяльності до формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти.

СК-12. Здатність доносити до фахівців і нефаківців інформацію, ідеї, проблеми, рішення, власний досвід та аргументувати їх на засадах партнерської взаємодії в умовах початкової школи.

Програмні результати навчання:

ПР-01. Організовувати монологічну, діалогічну та полілогічну форми спілкування з молодшими школярами, іншими учасниками освітнього процесу, представниками громади, поважаючи права людини та суспільні цінності; формувати судження, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти.

ПР - 02. Управляти складною професійною діяльністю та проектами в умовах початкової школи, виробляти та ухвалювати рішення в непередбачуваних робочих та навчальних контекстах.

ПР-03. Критично оцінювати достовірність та надійність інформаційних джерел, дотримуватися юридичних і етичних вимог щодо використання інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій у перебігу педагогічної діяльності в початковій школі.

ПР-11. Збирати, інтерпретувати та застосовувати дані у сфері початкової освіти із використанням методів наукової діяльності.

ПР-12. Застосовувати методи та прийоми навчання, інновації, міжпредметні зв'язки та інтегрувати зміст різних освітніх галузей в стандартних і нестандартних ситуаціях професійної діяльності в початковій школі, оцінювати результативність їх застосування.

ПР-17. Знати основи запобігання корупції, суспільної та академічної доброчесності на рівні, необхідному для формування нетерпимості до корупції та проявів недоброчесної поведінки серед здобувачів освіти та вмінні застосовувати їх у професійній діяльності.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання:

Windows 10, Mozilla Firefox, MS Office 2010; OpenOffice.org (11); доступ до електронних журналів бібліотеки; доступ до електронних бібліотечних ресурсів світу; комп'ютер, проектор, інтерактивна дошка.

2. Організація навчання.

Методи навчання:

словесні (лекція, бесіда, диспут);

наочні (демонстрування, ілюстрування);

практичні (практична робота, робота з інформаційними джерелами, проєктів);

інноваційні технології (методи інтерактивного навчання).

Серед методів навчання ОК: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, інструктаж, диспут, дискусія); наочні методи (демонстрування, ілюстрування); практичні (спостереження, експеримент, виконання вправ, практична робота, робота з інформаційними джерелами, аналіз даних); інноваційних технологій (опорний конспект, методи інтерактивного навчання, методи проблемного навчання, мультимедійні методи навчання, методи проєктної діяльності, порт фоліо, ментальні карти).

Форми оцінювання ОК: усна (бесіда, захист практичної роботи, повідомлення, коментар опорного конспекту тощо); письмова (самостійна робота за варіантами, виконання індивідуальних завдань, тощо); тестова; самоконтроль (самооцінка письмової роботи тощо). Підсумковий контроль - залік.

Політика курсу

– Політика щодо дедлайнів та перескладання:

Система взаємодії зі здобувачами освіти відбувається відповідно до принципів студентоцентрованого навчання та рівного доступу до здобуття якісної освіти. Роботи, які подаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчий бал. Перескладання відбувається до завершення вивчення курсу.

– Політика щодо академічної доброчесності:

Списування під час контрольних робіт заборонені.

– Політика щодо відвідування:

Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання.

За об'єктивних причин (наприклад: хвороба, військові дії, стажування, національна/міжнародна кредитна мобільність, дуальне навчання тощо) освітній процес може відбуватися в дистанційному режимі з використанням відповідного програмного забезпечення за погодженням із деканатом та керівником курсу.

Структура дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		лекцій	Практ.	лаб	інд	с.р.		лекцій	Практ.	Лаб.	Інд.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Організаційні основи наукових досліджень.												
Тема 1. Наука як сфера людської діяльності.	12	1	1			10	12					12
Тема 2. Планування та організація психолого-педагогічних досліджень.	9	3	3			3	9	2	2			5
Тема 3. Види навално-дослідної роботи здобувачів	9					9	9					9
Разом за модулем 1	30	4				22	30	2	2			26
Змістовий модуль 2. Методологія та технологія проведення психолого-педагогічних досліджень.												
Тема 4. Методи теоретичного дослідження.	8	2	2			4	8	1				7
Тема 5. Методи емпіричного дослідження.	10	4	2			4	10	1				9

Тема 6. Педагогічний експеримент	8	2	2			4	8					8
Разом за модулем 2	26	8	10			12	26	2				24
Змістовий модуль 3. Технологія обробки та оформлення результатів наукового дослідження.												
Тема 7. Застосування методів математичної статистики в дослідженні проблем педагогіки і психології.	10	2	4			4	10		1			9
Тема 8. Міри зв'язку та їх застосування.	8	2	2			4	8		1			7
Тема 9. Використання ЕОМ у психолого-педагогічних дослідженнях.	8					8	8					8
Тема 10. Інтерпретація наукових даних та оформлення результатів досліджень.	8	2	2			4	8	2				6
Разом за модулем 3	34	6	8			20	34	2	2			30
Усього годин	90	18	18			54	90	6	4			80

Система оцінювання

Система оцінювання навчальних досягнень студентів із дисципліни «Основи наукових досліджень» ґрунтується на *компетентнісному підході*, що передбачає формування в майбутніх фахівців зазначених вище компетентностей та досягнення програмних результатів навчання.

Навчальні досягнення студентів оцінюються за 100-бальною шкалою з подальшим переведенням у шкалу ECTS. Загальний підсумковий бал з дисципліни визначається на основі додавання (знаходження суми) балів за всі види робіт, які передбачені робочою програмою з дисципліни. Максимальна кількість балів, яку може набрати студент за поточну навчальну

діяльність із дисципліни, становить 90 балів та до 10 балів здобувач освіти може отримати під час складання заліку. **Підсумкова оцінка** є сумою балів, які отримує студент за поточну роботу на практичних заняттях, виконання завдань для самостійної роботи студентів, модульний контроль та (за бажанням студента) складання заліку.

Методи оцінювання.

Усний поточний контроль, письмовий контроль, тестовий контроль, самоконтроль, самооцінка, оцінка за ІНДЗ, підсумкове оцінювання.

Шкала оцінювання здобувачів

ECTS	Бали	Рівні навчальних досягнень студентів
A	90-100	Високий рівень володіння теоретичними знаннями й практичними вміннями
B	82-89	Достатній рівень оволодіння знаннями навчального матеріалу, вміннями їх
C	74-81	Середньо-достатній рівень володіння теоретичним матеріалом та готовності до оперування набутими вміннями й навичками
D	64-73	Середній рівень володіння теоретичними знаннями, практичними вміннями й навичками
E	60-63	Рівень володіння теоретичним матеріалом, практичними вміннями й навичками
FX	35-59	Низький рівень володіння навчальним матеріалом, студент не спроможний опанувати практичні вміння без додаткових занять з
F	1-34	Низький рівень знань із дисципліни, відсутність практичних умінь і навичок, що є підставою для

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Брикова Т. М., Терешкін О. Г. Основи наукових досліджень: навч. Посібник. Х. : ХДУХТ, 2020. URL: https://repo.btu.kharkov.ua/jspui/bitstream/123456789/10813/1/navch_posib_nauk_doslidzhen_2020.pdf
2. Важинський С.Е., Щербак Т.І. Методика та організація наукових досліджень : Навч. посіб. Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. 260 с. URL: <https://nuczu.edu.ua/sciencearchive/Articles/gornostal/vajinskii%20posibnyk.pdf>
3. Основи наукових досліджень: навчальний посібник /Укл. Кравець Н. П.. К.: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова. 2020. 74 с. URL: https://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/39635/Kravets_Osnovy%20n.doslidzhen.pdf?sequence=1&isAllowed=y
4. Курок О.І., Зінченко В.П., Лівінський О.М., Гридякін В.М., Методологія і методи наукових досліджень. Навчальний посібник Глухів: РВВ ГНПУ ім. О. Довженка, 2024. 216 с.
5. Сінчук О.М., Берідзе Т.М., Барановська М.Л., Данілін О.В., Кальмус Д.О. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник. Кривий Ріг, Київ, 2022. 196 с. URL: <https://ela.kpi.ua/server/api/core/bitstreams/7575ee8e-0172-497d-9902-2e0b284e870b/content>
6. Сардак С. Е. Основи наукових досліджень : навч. Посібник. Д. : ДГУ, 2018. 103 с.

Додаткова

1. Методичні рекомендації до виконання та захисту курсової роботи з педагогіки / Укл О.П.Демченко, О.М.Зайцева. Глухів. 2016. 104 с.
2. Педагогічна діагностика . Методичні рекомендації / Укл В. Урусський. URL: <http://do.gendocs.ru/navigate/index-21231.html>.
7. Вимоги щодо оформлення списку літератури URL: https://kubg.edu.ua/images/stories/podii/2017/06_21_posylannia/dstu_8302.pdf
3. Галузяк В.М., Холковська І.Л. Педагогічна діагностика: Курс лекцій. Вінниця: ТОВ «Нілан ЛТД», 2015. 155 с.
https://moodle.znu.edu.ua/pluginfile.php?file=/402782/mod_resource/content/1/%D0%93%D0%B0%D0%BB%D1%83%D0%B7%D1%8F%D0%BA%20%D0%92.%20%D0%9C.%20%D0%9F%D0%B5%D0%B4%D0%B0%D0%B3%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%87%D0%BD%D0%B0%20%D0%B4%D1%96%D0%B0%D0%B3%D0%BD%D0%BE%D1%81%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B0_%D0%BA%D1%83%D1%80%D1%81%20%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D1%86%D1%96%D0%B9_copy_copy.pdf